

**Uchwała nr XXXVI/233/2022
Rady Gminy Leśna Podlaska
z dnia 30 czerwca 2022 roku**

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Worgule na lata 2022-2030

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r. poz. 559 z późn.zm.) oraz §10 ust. 2 pkt. 2 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. z 2008 r. poz. 220) Rada Gminy Leśna Podlaska, uchwala co następuje:

§ 1.

Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Worgule na lata 2022-2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Leśna Podlaska.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodnicząca Rady Gminy
Leśna Podlaska**

Ewa Kulińska

Plan Odnowy Miejscowości Worgule na lata 2022-2030

Plan Odnowy Miejscowości Worgule to dokument który określa strategię działań w sferze społeczno-gospodarczej na lata 2022 - 2030

Charakterystyka miejscowości.

1.1. Położenie administracyjno-geograficzne

Sołectwo zlokalizowane jest w pd.-zach. części gminy Leśna Podlaska, oddalone od siedziby gminy w Leśnej Podlaskiej o 7 km, położone przy drodze powiatowej Biała Podlaska – Leśna Podlaska. Graniczy z gminami Biała Podlaska i Kornica (woj. Mazowieckie). Usytuowane jest na wysokości 147 - 164 m n.p.m. Dominuje zabudowa zagrodowa, zwarta.

Użytkowanie ziemi: grunty orne ok. 57,7%, sady 0,4 %, użytki zielone ok. 20,2 %, lasy 16 %, pozostałe ok. 5,7 %. Dominują gleby klasy IV wytworzone z piasków gliniastych. Uprawia się głównie żyto, owies, pszenicę, ziemniaki. Hoduje się trzodę chlewną i bydło.

1.2. Demografia

Na dzień 31 grudnia 2021 r. Worgule liczyły 303 mieszkańców (dane Urzędu Gminy Leśna Podlaska).

Mieszkańcy wsi utrzymują się głównie z działalności rolniczej. Jest to miejscowość gdzie funkcjonują duże gospodarstwa rolnicze (powyżej średniej w odniesieniu do pozostałych sołectw gminy). Część rodzin korzysta z pomocy socjalnej państwa i samorządu, jednak jest to poniżej średniej w stosunku do pozostałych sołectw gminy.

1.3. Infrastruktura społeczna

1.3.1. Kultura, organizacje społeczne, kościoły

W miejscowości funkcjonuje świetlica wiejska (filia GOK w Leśnej Podlaskiej) która pełni funkcję kulturalno-rekreacyjną, punkt biblioteczny oraz 2 organizacje pozarządowe: Ochotnicza Straż Pożarna (wpisana do systemu KSRG) i Samodzielne Koło Gospodyń Wiejskich w Worgulach. Worgule przynależą do parafii w Łukowcach, sąsiedniej miejscowości gminy Biała Podlaska.

1.3.2. Oświata i wychowanie

Na terenie miejscowości nie znajduje się żadna placówka oświatowa. Najbliższe placówki działają w Leśnej Podlaskiej (Szkoła Podstawowa i Przedszkole samorządowe) i Sitniku (gmina Biała Podlaska).

1.4. Infrastruktura techniczna

1.4.1. Komunikacja

Przez miejscowość przebiega droga powiatowa nr 1018L i jest bezpośrednio połączona z układem dróg TEN-T (droga krajowa nr 2).

Na terenie sołectwa Worgule znajduje się 6,28 km dróg gminnych oraz 5,0 km dróg powiatowych.

1.4.2. Sieć wodociągowa

Całkowita długość sieci wodociągowej w Worgulach wynosi 7,64 km i są zwodociągowane w 92%. przyłącza posiada 83 gospodarstw domowych. Na terenie miejscowości brak jest kanalizacji, 11 gospodarstw posiada przydomowe oczyszczalnie ścieków.

1.4.3. Gospodarka odpadami

W gminie Leśna Podlaska wywóz odpadów komunalnych obsługuje firma Komunalik Sp. z o.o. w Białej Podlaskiej. Wszystkie gospodarstwa domowe mają zgłoszone deklaracje, w tym 42 gospodarstwa wyraziło chęć wprowadzenia obiegu zamkniętego dla bioodpadów w postaci ich kompostowania.

1.4.4. Ciepłownictwo

Mieszkańcy zaopatrują się w energię ciepłą indywidualnie.

1.4.5. Telekomunikacja

Miejscowość znajduje się w zasięgu trzech największych operatorów sieci komórkowych (Orange, Play, T-Mobile). Mieszkańcy mają możliwość podłączenia do sieci Internet poprzez przebiegającą przez Worgule sieć szerokopasmową.

1.5. Gospodarka

W miejscowości funkcjonuje sklep należący do Spółdzielni „Leśnianka” w Leśnej Podlaskiej.

1.6. Środowisko naturalne

Na terenie sołectwa nie ma terenów chronionych, jest to obszar o charakterze rolniczo-leśnym.

2.1. Inwentaryzacja zasobów

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Walory krajobrazowe: znaczenie średnie

- dobry mikroklimat

Walory przyrodnicze: znaczenie średnie

- lasy i łąki z ostojami i siedliskami zwierzęcymi

Wody powierzchniowe: znaczenie średnie

- niskie położenie części miejscowości

- nieregularna sieć rowów melioracyjnych i odwodnień

Gleby, kopaliny: znaczenie małe

- słabe gleby, część porośnięta trwałymi użytkami zielonymi

Klimat: znaczenie duże

- częste wiatry, duże nasłonecznienie

ŚRODOWISKO KULTUROWE

Walory architektury wiejskiej, zabytki i osobliwości kulturowe: znaczenie średnie

- kapliczka przydrożna z 1952 r.; Kapliczka z 2 ćwierćwiecza XX w; krzyż przydrożny z 1941 r.; domy w starej zabudowie z 1 ćwierćwiecza XX w.; spichlerze z początku XX w. oraz 2 stanowiska archeologiczne (ślady osadnicze wczesne i późne średniowiecze oraz osada: okres nowożytny) – źródło: gminna ewidencja zabytków.

Walory zagospodarowania przestrzennego: znaczenie średnie

- zwarta zabudowa zagrodowa wsi

Aktywność artystyczna: znaczenie duże

- działalność filii GOK w Worgulach i pracowni tkackiej

DZIEDZICTWO RELIGIJNE I HISTORYCZNE

Miejsca, osoby i przedmioty kultu religijnego oraz święta i odpusty: znaczenie małe

- parafia w Łukowcach (gmina Biała Podlaska), święta kościelne wg. kalendarza kościelnego

Tradycje, obrzędy, gwara: znaczenie średnie

- działalność w latach 1986-2018 Zespołu Śpiewaczo Obrzędowego „Worgulanki”

OBIEKTY I TERENY

Działki pod zabudowę mieszkalną: znaczenie średnie

- brak planu zagospodarowania przestrzennego

Działki rekreacyjne: znaczenie małe

- brak planu zagospodarowania przestrzennego

Działki pod zakłady usługowe i przemysł: znaczenie duże

- funkcjonujące duże gospodarstwa rolne
- brak planu zagospodarowania przestrzennego

Tradycyjne obiekty gospodarskie wsi oraz miejsca publiczne: znaczenie duże

- chałupy wiejskie,
- świetlica wiejska (filia GOK w Worgulach i mobilna biblioteka)
- OSP

- punkty usługowe: sklep, wymiana butli LPG

GOSPODARKA I ROLNICTWO

Specyfika produkcji: znaczenie duże

- główne uprawa pszenżyta, kukurydzy na kiszonkę, owsa i mieszanki zbożowej

- 16 gospodarstw – hodowla bydła

Infrastruktura komunalna: znaczenie duże

- wodociąg – 92%

- elektryczność – 100%

- kanalizacja – brak (11 przydomowych oczyszczalni ścieków)

- telefony – 100%

- oświetlenie uliczne – ok. 80%

- gazociąg – brak

Korzystne atrakcyjne sąsiedztwo pobliskich wsi i miast: znaczenie duże

- dobre położenie geograficzne w sąsiedztwie aktywnych społecznie wsi (Łukowce, Sitnik – Gmina biała Podlaska oraz Stara Bordziłówka- Gmina Leśna Podlaska)

- bezpośrednie połączenie miejscowości gminnej Leśna Podlaska w układzie komunikacyjnym dróg TEN-T (droga krajowa nr 2)

- odległość od miasta Biała Podlaska - 17 km

Ruch tranzytowy: znaczenie średnie, ale z tendencją wzrostową

- realizacja budowy autostrady i budowa węzła zjazdowego w bliskich odległościach od sołectwa (np. miasto Biała Podlaska)

Przejezdni i sezonowi goście: znaczenie duże

- bezpośrednie połączenie do Dworu Droblin (goście głównie z Warszawy i innych dużych ośrodków miejskich) w układzie komunikacyjnym dróg TEN-T (droga krajowa nr 2)

INSTYTUCJE

Placówki opieki społecznej, zdrowotnej: znaczenie- brak

Szkoły: znaczenie – brak

Ośrodek kultury: znaczenie duże

- filia Gminnego Ośrodka Kultury

ŁUDZIE, ORGANIZACJE SPOŁECZNE

Ochotnicza Straż Pożarna: znaczenie duże

– 1 jednostka OSP wpisana do KSRG

Koła Gospodyń Wiejskich/stowarzyszenia: znaczenie duże

– 1 organizacja Samodzielne Koło Gospodyń Wiejskiej w Worgulach

3.1. Analiza SWOT miejscowości

Głównym celem analizy SWOT jest określenie aktualnej i perspektywicznej pozycji sołectwa Worgule oraz prognoza strategii postępowania.

Analiza mocnych i słabych stron	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">- korzystne położenie- wodociąg- sieć energetyczna- OZE (pompy ciepła, fotowoltaika i kolektory słoneczne w gospodarstwach domowych)- świetlica wiejska (w tym filia GOK)- remiza OSP- uprawy polowe i hodowla (duże gospodarstwa)- zorganizowany wywóz śmieci- wymiana oświetlenia ulicznego na LED i budowa nowych odcinków oświetlenia- dostęp do sieci szerokopasmowej (Internet)- aktywność społeczna- współpraca organizacji z samorządem i organizacjami z terenu gminy i powiatu	<ul style="list-style-type: none">- niedostateczny stan techniczny dróg gminnych i powiatowych- niewystarczająca infrastruktura rekreacyjna we wsi- brak funduszy zewnętrznych na poprawę obecnego stanu wsi

Analiza szans i zagrożeń	
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - poprawa dostępności komunikacyjnej - poprawa infrastruktury drogowej (nawierzchnie, chodniki, rowy) - budowa odwodnienia i rekonstrukcja rowów melioracyjnych - rozbudowa placu zabaw i miejsca do rekreacji przy świetlicy wiejskiej - pozyskanie funduszy zewnętrznych - rozwój działalności organizacji pozarządowych na rzecz lokalnej społeczności 	<ul style="list-style-type: none"> - ukryte bezrobocie i marginalizacja społeczno-gospodarcza - pogorszenie stanu infrastruktury drogowej - wykluczenie komunikacyjne - nieoptymalność produkcji rolniczej skutkująca odchodzeniem z pracy w rolnictwie - migracja ludności do większych ośrodków miejskich, w tym emigracja zarobkowa - ograniczone środki finansowe samorządu

Podsumowanie:

Słabe i silne strony	<p>Wniosek: występuje równowaga słabych stron nad mocnymi</p> <p>Mocne strony analizowanego obszaru wynikają głównie z posiadanych walorów infrastrukturalnych. Słabe strony są efektem niedostatecznego zagospodarowania miejscowości i mimo silnych stron w zakresie infrastruktury są też i słabe jak niedostatecznie dobry stan dróg szczególnie w zakresie korzystania przez różnych użytkowników z drogi powiatowej przebiegającej przez wieś (duży/ciężki sprzęt rolniczy, droga przejazdowa z sieci TEN-T do miejscowości gminnej oraz drogi wojewódzkiej – Konstantynów), brak chodników, odwodnień w newralgicznych punktach. Wśród mocnych stron wymieniane są te o charakterze społecznym jak działalność organizacji pozarządowych (OSP, SKGW) oraz sołtysa wraz z radą sołecką a także stała działalność kulturalna prowadzona przez Gminny Ośrodek Kultury w budynku filii GOK w Worgulach (świetlica wiejska). Z drugiej strony zauważalna jest niedostateczna infrastruktura o charakterze rekreacyjnym przy budynku użyteczności publicznej, służąca lokalnej społeczności.</p> <p>Wskazany jest dążenie do zaspokojenia tych potrzeb co wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców.</p>
Szanse i zagrożenia	<p>Wniosek: występuje równowaga szans i zagrożeń.</p> <p>Szans należy upatrywać w zewnętrznych środkach finansowych krajowych lub z funduszy UE. Należy również dążyć do wspierania i rozwijania istniejącej aktywności społecznej.</p>

4.1. Opis planowanych przedsięwzięć w sołectwie Worgule i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną

Niniejszy dokument zakłada realizację określonych przedsięwzięć i zadań inwestycyjnych które wynikają z przeprowadzonej analizy i przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości.

Lp.	zadanie	opis	Harmonogram/koszt (szacunkowo)
1	Przebudowa drogi powiatowej	Przebudowa drogi powiatowej 1018L na odcinku od granicy gminy w kierunku Starego Bordziłówki	2022-2023/ ok. 5 mln zł
	Modernizacja dróg gminnych	Budowa drogi gminnej 100156L	2023/ ok. 1,5 mln zł
	Bieżące utrzymanie dróg dojazdowych do pól	-	2022-2030/ ok. 100.000 zł
	Wymiana oświetlenia całej miejscowości oraz budowa nowych odcinków przy drodze gminnej 100156L	Wymiana oświetlenie na energooszczędne typu LED	2022/ Wymiana: 38.615 zł Nowa sieć: 310.962 zł
	Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej	Wydzielenie miejsca do gier i zabaw (plac zabaw), budowa ogrodzenia	2024-2030/ ok. 50.000 zł
	Remont i wyposażenie remizy OSP/ świetlicy wiejskiej	Doposażenie w sprzęt, systematyczne remonty i modernizacje budynku	2022-2030/ ok. 100.000 zł

5.1. Opis i charakterystyka obszarów związanych z kształtowaniem obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne, w szczególności poprzez przebudowę i remonty dróg, modernizację oświetlenia ulicznego

Sferą o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców Worgul jest dobra infrastruktura, w tym szczególnie drogowa. Duże gospodarstwa z ciężkim i dużym sprzętem rolniczym dla prowadzenia swojej działalności potrzebują dobrych dróg. Ponadto droga powiatowa przechodząca przez miejscowość

Worgule jest połączona bezpośrednio z drogą krajową A2, i dalej prowadzi do większości obiektów turystycznych na terenie gminy (Dwór Droblin, Sanktuarium Maryjne w Leśnej Podlaskiej) i do miejscowości gminnej. Poprawa jakości dróg, wraz z odwodnieniem, chodnikami wpłynie na jakość życia mieszkańców tej miejscowości.

Drugim obszarem jest zagospodarowanie terenów i obiektów publicznych do edukacji, rekreacji, szczególnie z uwagi na dużą aktywność organizacji społecznych na terenie sołectwa.

Wnioski

Standard i jakość życia mieszkańców stale się podnosi, jednak nie dorównuje on standardom życia w większych aglomeracjach. Wpływ otoczenia jest pozytywny, co daje dużą szansę na jego poprawę. Udział trzeciego sektora w życiu społecznym zapobiega procesom marginalizacji społecznej i ekonomicznej, ale nie w zadowalającym zakresie.

Planowane inwestycje są odpowiedzią na potrzeby mieszkańców, którzy chcą rozwijać się gospodarczo i podnosić jakość życia społecznego w miejscowości.

